

Djeca u Hrvatskoj susreću se s različitim opasnostima na internetu i trebaju bolju zaštitu – narod.hr

Dora Žic

Internet predstavlja svojevrsni prozor u svijet, naročito mlađim generacijama. Ustvrdio je to i istraživački tim prvog nacionalnog komparativnog istraživanja o medijskim navikama djece u sklopu međunarodnog projekta [EU Kids Online](#), kojeg se provodi u 33 europske zemlje.

Opći cilj istraživanja bio je steći bolji uvid u navike djece pri korištenju interneta i suvremenih tehnologija, ispitati učestalost i oblike izloženosti djece uznemirujućim sadržajima i nasilju te ispitati zaštitne faktore i ulogu okoline u zaštiti i edukaciji djece i mladih o opasnostima na internetu. U istraživanju je sudjelovalo 1.017 djece u dobi od 9 do 17 godina te onaj roditelj koji ima više uvida u prakse djeteta na internetu.

Prve rezultate istraživanja predstavili su partneri projekta EU Kids Online, predvođeni Društvom za komunikacijsku i medijsku kulturu (DKMK), Agencijom za elektroničke medije i Hrvatskim Telekomom, piše [tportal](#). Istraživanje su poduprli i Ministarstvo znanosti i obrazovanja te Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Većina djece pristup internetu ima uvijek kada želi ili treba. S porastom dobi djeteta raste i mogućnost pristupa internetu pa je $\frac{3}{4}$ djece u dobi 15-17 godina koja internetu pristupaju kada god to žele.

Najčešće to čine putem pametnih telefona, ali i laptopa, računala... Ipak, prilikom korištenja internetom, tek svaki četvrti ispitanik u dobi od 9 do 14, odnosno svaki treći u dobi od 15 do 17 godina izrazio je zabrinutost za svoju privatnost na internetu.

Da djeca nisu svjesna rizika koji ih čekaju „iza ekrana“ govori i činjenica da svako deseto dijete prihvaća zahtjeve za prijateljstva na društvenim mrežama od strane nepoznatih ljudi. Uz to, ne znaju promijeniti postavke privatnosti na svojim društvenim mrežama te se upuštaju u komunikaciju s neznancima. To čini svako deseto dijete u dobi od 9 do 11 godina, svako četvrto dijete u dobi od 12 do 14 godina te gotovo $\frac{1}{2}$ djece u dobi od 15 do 17 godina.

Djeca su usmjerena na socijalizaciju i komunikaciju s drugima, što često uključuje nepoznate osobe, a tako nosi i određene rizike sa sobom. Oni se nalaze u razvojnem periodu kada su im odnosi s vršnjacima i drugim ljudima važni, pri čemu su usmjereni na istraživanje i eksperimentiranje u svijetu koji ih okružuje. Tako se i $\frac{1}{10}$ djece u dobi od 9 do 17 godina odlučila na susret s nepoznatom osobom koju su upoznali na internetu. To je napravilo svako četvrto dijete u dobi od 15 do 17 godina i svako deseto dijete u dobi od 12 do 14 godina.

Ona djeca koja provode više vremena na internetu spremnija su otići na takav susret. Osim rizika koji idu uz susret s nepoznatom osobom, postoje i rizici vezani uz samu „online komunikaciju“.

Naučite kako djecu obraniti od predatora na internetu

Više od polovice ispitane djece u posljednjih je godinu dana primilo povređujuću ili neprimjerenu poruku, jedan dio djece je bio i zastrašivan, a čak 2/3 djece na internetu je u proteklih godinu dana vidjelo seksualne fotografije ili film gole osobe, a da im nije bila namjera vidjeti ih. Neprimjereni, seksualizirani sadržaji očito su vrlo lako dostupni, a djecu je potrebno educirati i podučiti kako kontrolirati sadržaje kojima su izloženi.

Uloga roditelja vrlo je važna u medijskom opismenjavanju djece, a istraživanje pokazuje kako roditelji češće o aktivnostima na internetu razgovaraju s djecom mlađe dobi. Također, mlađu djecu puno češće nadziru, a jednako tako i savjetuju što učiniti ukoliko ih netko uznemirava na internetu.

Rezultati pokazuju kako je i djeci i roditeljima potrebna edukacija. Trebaju nam novi modeli medijskog odgoja ponajviše u skupini djece od 9 do 11 godina budući da je ovo vrlo osjetljivo razdoblje u kojem je djeci potrebna odlučnija pomoć roditelja i odgojno obrazovnih institucija', istaknuo je Igor Kanižaj, potpredsjednik DKMK-a i koordinator hrvatskog tima EU Kids Online.

(FOTO) Prvi dan konferencije U ime obitelji otvorena tema ovisnosti mladih – o alkoholu, drogi, ali i internetu i videoigrama

Podsjetimo, o određenoj vrsti ovisnosti o internetu, mobitelima ili video igricama govorilo se i na ovogodišnjoj međunarodnoj konferenciji u organizaciji udruge „U ime obitelji“.

Ovisničko ponašanje o internetu i tehnologijama nije uvršteno u klasifikacije sustave bolesti, ali postoje zajednički simptomi koji se manifestiraju. Umor, problemi sa spavanjem, otežan vid, bolovi u vratu, pad imuniteta, manjak bavljenja tjelovježbom... Mnogo je pokazatelja pretjeranog korištenja računalom, a kod djece se ovisnost o internetu može povezati i s neprijateljskim ponašanjem, hiperaktivnošću ili depresijom, naglasila je Sanja Jandrić iz Zavoda za dječju i adolescentnu psihijatriju KBC Osijek.

Opasnosti video igara naglasio je i Danijel Labaš s Hrvatskih studija, jedan od članova istraživačkog tima spomenutog istraživanja. Slabljenje školskog uspjeha, zloraba alkohola i droga, slabljenje odnosa s roditeljima i prijateljima i nasilje samo su neki problemi koje se može vezati uz video igre. Ipak, zabrana nije strategija već je potrebno medijsko opismenjavanje društva i uključenost svih slojeva u edukaciju.

Izvor: narod.hr/tportal/hrkids.online